

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 29 sierpnia 1963 r.

w sprawie uprawiania żeglugi przez statki turystyczne i sportowe na śródlądowych drogach wodnych.

Na podstawie § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz form nadzoru w zakresie kultury fizycznej i turystyki nad instytucjami i organizacjami (Dz. U. Nr 38, poz. 224) w związku z § 53 ust. 5 zarządzenia Ministra Żeglugi z dnia 23 lutego 1961 r. w sprawie uprawiania żeglugi i spławu na śródlądowych drogach wodnych (Monitor Polski Nr 23, poz. 111) zarządza się, co następuje:

Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia obowiązują na śródlądowych drogach wodnych uznanych za żeglowne lub spławne na mocy odrębnych przepisów.

2. Przepisy zarządzenia nie dotyczą uprawiania żeglugi przez statki turystyczne i sportowe na granicznych drogach wodnych.

§ 2. 1. Za statek turystyczny i sportowy uważa się jacht motorowy i żaglowy, łódź wiosłarską, kajak oraz każdy inny obiekt pływający z własnym napędem mechanicznym lub bez napędu, używany na śródlądowych drogach wodnych do uprawiania sportu lub turystyki.

2. Za statek turystyczny i sportowy znajdujący się w ruchu uważa się statek, który nie jest złączony jakimkolwiek urządzeniem z lądem lub z dnem drogi wodnej i nie znajduje się na mieliźnie, a pozostaje pod działaniem masy, wioseł, wiatru, prądu wody lub jest holowany z brzegu.

§ 3. Za porę dzienną uważa się część doby od wschodu do zachodu słońca, a za porę nocną część doby od zachodu do wschodu słońca.

§ 4. 1. Szlak żeglowny jest to pas wody o dostatecznej dla żeglugi głębokości i szerokości.

2. Za prawą stronę szlaku żeglownego uważa się na rzekach prawą stronę szlaku w kierunku biegu rzeki; przeciwną stronę szlaku uważa się za stronę lewą. Na jeziorach i szczytowych odcinkach kanałów sztucznych, łączących dwie rzeki, za prawą stronę szlaku uważa się prawą stronę szlaku w kierunku od wschodu na zachód albo w kierunku od południa na północ; przeciwną stronę szlaku uważa się za stronę lewą.

§ 5. Za okres nawigacyjny uważa się część roku kalendarzowego, w której ruch statków może odbywać się bez przeszkód wynikających z zamarzania wody lub spływu lodów. Okres nawigacyjny trwa w zasadzie od 16 marca do 15 grudnia; okres przerwy zimowej trwa w zasadzie od 16 grudnia do 15 marca. Otwarcie i zamknięcie nawigacji każdorazowo ustala administracja dróg wodnych w porozumieniu z administracją żeglugową.

Rejestracja, dokumenty i oznakowanie statków turystycznych i sportowych.

§ 6. 1. Statki turystyczne i sportowe podlegają obowiązkowi rejestracji administracyjnej.

2. Rejestrację statków przeprowadza właściwy miejscowo organ administracji żeglugowej.

3. Statki turystyczne i sportowe z własnym napędem mechanicznym, wbudowanym na stałe, oraz inne, jeżeli ich powierzchnia przekracza 20 m², powinny posiadać świadectwo zdolności żeglugowej.

4. Przy zgłoszeniu do rejestracji statków o powierzchni poniżej 20 m², które nie są obowiązane posiadać świadectwa zdolności żeglugowej, zgodność zgłoszonych do rejestracji danych ze stanem faktycznym oraz zdolność statku do żeglugi z podaniem dopuszczalnej liczby osób, które może zabrać statek, stwierdzają kluby sportowe lub inne organizacje sportowe i turystyczne, upoważnione w zależności od rodzaju statku przez Polski Związek Kajakowy, Polski Związek Motorowodny, Polski Związek Towarzystw Wiosłarskich lub Polski Związek Żeglarski, zwane w dalszym ciągu „właściwymi polskimi związkami sportowymi”.

5. Tryb przeprowadzania rejestracji oraz wydawania świadectw zdolności żeglugowej regulują odrębne przepisy.

§ 7. 1. Statki turystyczne i sportowe powinny posiadać umieszczone na zewnątrz numer rejestracyjny.

2. Numer rejestracyjny umieszcza się na zewnątrz obu burt w części dziobowej.

3. Wycigowe łodzie wiosłarskie oraz wycigowe kajaki powinny posiadać umieszczoną obok numeru rejestracyjnego literę „W”.

§ 8. Jachty żaglowe oraz inne statki z napędem mechanicznym wbudowanym na stałe powinny posiadać umieszczoną na rufie nazwę portu macierzystego.

§ 9. 1. Statki turystyczne i sportowe mogą posiadać umieszczone na zewnątrz:

- 1) znaki turystyczne lub sportowe,
- 2) nazwę statku lub znak określający jego właściciela.

2. Sposób oznakowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, określa właściwe polskie związki sportowe.

3. Umieszczenie znaków turystycznych lub sportowych oraz nazwy statku albo znaku określającego właściciela nie może zmniejszać przejrzystości i widoczności oznakowania, o którym mowa w §§ 7 i 8.

§ 10. Napisy powinny być czytelne, trwałe i estetyczne.

§ 11. Statki turystyczne i sportowe podnoszą flagę o barwach narodowych na ogólnie obowiązujących zasadach.

Wyposażenie w środki ratunkowe.

§ 12. 1. Statki turystyczne i sportowe powinny być wyposażone w środki ratunkowe w ilości nie mniejszej niż liczba osób znajdujących się na pokładzie.

2. Przez środki ratunkowe na statkach turystycznych i sportowych należy rozumieć ratunkowe kamizelki korkowe lub pneumatyczne albo koła ratunkowe.

3. Koło ratunkowe może służyć jako środek ratunkowy dla dwóch osób.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wyścigowych łodzi wioślarskich oraz wyścigowych kajaków.

Kierowanie statkami turystycznymi i sportowymi.

§ 13. 1. Osobą odpowiedzialną za statek turystyczny i sportowy jest kierownik.

2. Kierownik statku turystycznego i sportowego powinien posiadać przy sobie dokument stwierdzający posiadane uprawnienia. Nie dotyczy to kierunków wyścigowych łodzi wioślarskich, wyścigowych kajaków oraz ślizgów motorowych.

§ 14. 1. Kierownikiem jachtu motorowego i żaglowego oraz statku z silnikiem przyczepnym o pojemności powyżej 125 cm³ może być osoba posiadająca ważny patent motorowodny lub żeglarski, uprawniający do prowadzenia danego typu jachtu motorowego bądź żaglowego, wystawiony przez Polski Związek Motorowodny lub Polski Związek Żeglarski.

2. Kierownik jachtu żaglowego posiadający ważną książeczkę żeglarską z wpisaniem stopniem żeglarskim, wystawioną przez Polski Związek Żeglarski, zwolniony jest od posiadania odpowiedniego patentu żeglarskiego.

§ 15. Kierownikiem statku turystycznego i sportowego innego niż określony w § 14 ust. 1 może być osoba posiadająca ważną kartę pływacką wystawioną przez Polski Związek Pływacki.

§ 16. 1. Od członków załóg statków turystycznych i sportowych nie są wymagane specjalne uprawnienia.

2. Członkowie załogi nie posiadający ważnej karty pływackiej obowiązani są w czasie ruchu statku posiadać na sobie kamizelki korkowe.

3. Przez członków załogi należy rozumieć wszystkie osoby znajdujące się na pokładzie, z wyjątkiem kierownika statku.

§ 17. Przepisy § 15 oraz § 16 ust. 2 nie dotyczą osób posiadających ważne patenty motorowodne, żeglarskie lub książeczki żeglarskie, wystawione przez Polski Związek Motorowodny, Polski Związek Żeglarski lub administrację żeglugową.

Imprezy turystyczne i sportowe.

§ 18. 1. Organizatorzy imprez turystycznych i sportowych na śródlądowych drogach wodnych obowiązani są:

- 1) uzyskać zezwolenie właściwej administracji żeglugowej, wydane w porozumieniu z administracją dróg wodnych, na zorganizowanie imprezy oraz
- 2) powiadomić o imprezie właściwy miejscowo organ Milicji Obywatelskiej oraz zarząd okręgowy właściwego polskiego związku sportowego.

2. Wniosek o zezwolenie (ust. 1 pkt 1) powinien być złożony co najmniej na 10 dni, a powiadomienie (ust. 1 pkt 2) powinno nastąpić co najmniej na 5 dni przed terminem imprezy.

3. Przez imprezy turystyczne i sportowe na śródlądowych drogach wodnych należy rozumieć regaty, zawody, spływy oraz inne imprezy wymagające zgromadzenia statków na określonym odcinku drogi wodnej lub czasowego ograniczenia żeglugi.

§ 19. Organizatorzy imprez obowiązani są zapewnić dla celów ratowniczych odpowiednią ilość jednostek ratowniczych obsadzonych wykwalifikowaną, co najmniej dwuosobową załogą.

§ 20. Właściwe polskie związki sportowe wydadzą instrukcje określające obowiązki organizatorów imprez w zakresie bezpieczeństwa.

Przystanie statków turystycznych i sportowych.

§ 21. 1. Na każdej przystani statków turystycznych i sportowych powinien znajdować się:

- 1) regulamin zawierający przepisy porządkowe obowiązujące na przystani, wywieszony w widocznym miejscu,
- 2) zbiór przepisów o uprawianiu żeglugi na śródlądowych drogach wodnych.

2. Na każdej przystani statków turystycznych i sportowych powinien być prowadzony dziennik przystaniowy, zawierający następujące dane:

- 1) nazwę i rodzaj statku turystycznego lub sportowego,
- 2) numer rejestracyjny statku,
- 3) imię i nazwisko kierownika statku oraz członków załogi,
- 4) rodzaj i numer dokumentu uprawniającego do żeglugi,
- 5) stan pogody (kierunek i siła wiatru),
- 6) datę i godzinę wypłynięcia i powrotu.

§ 22. Korzystanie ze statków turystycznych i sportowych jest zabronione:

- 1) dzieciom do lat 14 bez opieki osób pełnoletnich,
- 2) osobom nietrzeźwym,
- 3) w razie grożącego niebezpieczeństwa z powodu złych warunków atmosferycznych.

§ 23. 1. Wszelkiego rodzaju pływające pomosty pomocnicze znajdujące się na przystaniach statków turystycznych i sportowych powinny być corocznie przed rozpoczęciem eksploatacji sprawdzone pod względem stanu technicznego przez właściwe polskie związki sportowe, a protokoły tych oględzin powinny znajdować się na przystani.

2. Na wszystkich przystaniach statków turystycznych i sportowych powinna znajdować się zdalna do użytku łódź

ratunkowa z kompletnym wyposażeniem. Na pomostach pomocniczych powinny znajdować się dodatkowe koła ratunkowe.

3. Kierownictwa przystani statków turystycznych i sportowych powinny wyznaczać osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo na przystaniach.

§ 24. Przepisy §§ 21, 22 i 23 stosuje się odpowiednio do obozów i grupowań organizowanych w celu uprawiania żeglugi na śródlądowych drogach wodnych.

Przepisy końcowe.

§ 25. 1. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów zarządzenia sprawują: administracja żeglugowa, organy Milicji Obywatelskiej oraz komitety kultury fizycznej i turystyki prezydiów rad narodowych, a w zakresie spraw określonych w § 9 ust. 2 i § 21 — również właściwe polskie związki sportowe.

2. Właściciele, posiadacze oraz kierownicy statków turystycznych i sportowych obowiązani są stosować się do zarządzeń organów wymienionych w ust. 1.

§ 26. Kierownicy statków turystycznych i sportowych obowiązani są znać przepisy wydane przez Ministra Żeglugi w zakresie oznakowania i sygnalizacji, ruchu żeglugowego i spławu oraz wypadków na śródlądowych drogach wodnych

§ 27. Obywatele państw obcych czasowo przebywający w Polsce mogą uprawiać żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych bez posiadania uprawnień określonych zarządzeniem, pod warunkiem przestrzegania podstawowych przepisów obowiązujących w Polsce w zakresie oznakowania i sygnalizacji, ruchu żeglugowego i spławu oraz wypadków na śródlądowych drogach wodnych.

§ 28. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki: w z. M. Jekiel